

[Kelm-Hansen]

partnere, som til syvende og sidst er helt afgørende for, om der til sin tid kan skabes enighed om bindende sanktioner gennem Sikkerhedsrådet.

Derudover har den tidligere, socialdemokratiske regering – og det bliver også fulgt op af den nuværende – støttet ofrene for apartheidpolitikken i Sydafrika. Vi har også markeret os stærkt i støtten til de ni lande i den sydlige del af Afrika, som har sluttet sig sammen i et særligt økonomisk samarbejde for derigennem at oparbejde en voksende uafhængighed af Den sydafrikanske Republik.

Set i international sammenhæng har Danmark altså ikke opført sig værst, men netop derfor er det en meget kedelig skønhedsplet, at vi stadig skal affinde os med de store kulkøb i Sydafrika. Der har været mange debatter herom. Vi har fået mange gode forklaringer på, hvorfor der måtte gå en rum tid, inden disse kulkøb kunne reduceres, samtidig med at de voksede.

I socialdemokratiet har vi ikke kunnet undgå at få en mistanke om, at elsselskaberne i grunden er meget uvillige til at opgive de sydafrikanske indkøb. Vi har udvist megen langmodighed, vi har udvist god forståelse for de særlige vanskeligheder, som den internationale kulsituation har skabt, men vi vil ikke længere holdes hen med snak, og derfor mener vi, at tiden nu er inde til, at der rettes en fornyet henvendelse til disse selskaber for at gøre dem begribeligt, at nu må der ske en omlægning.

Jeg skal derfor på socialdemokratiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget pålægger regeringen en fornyet henvendelse til de selskaber, der importerer kul fra Den sydafrikanske Republik, med henblik på en gradvis afvikling af denne import inden 1990, går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Når vi har sat fristen til 1990, hænger det sammen med, at der er tale om langtidskontrakter, så der skal være et vist åremål til afviklingen.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår i debatten.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Hver stamme i verden har jo sine ritualer, og det har den stamme, der hedder det danske folketing, også. Denne debat er et af ritualerne, der gentages, og det interessante ved den er, at det, jeg måske må kalde venstrefløjen – jeg tror, at det ærede medlem hr. Kelm-Hansen ville blive ked af det, hvis jeg kaldte ham andet end venstrefløjen; jeg ville være parat til at ændre min formulering med stor glæde, hvis jeg mødte kritik for den – excellerer i nogle ualmindelig stærke vendinger og ord og kræver dokumenter og fremhæver taler og ting og sager, og så er realiteten den, at ligegyldigt hvilken regering vi har, så fører den den samme udenrigspolitik over for Sydafrika.

Jeg skal senere komme tilbage til dagsordensforslaget, men i dette står i realiteten, at vi fordømmer på det stærkeste regimet i Sydafrika, men vi vil nu helst ikke fryse lige straks. Det er jo det, der ligger i denne formulering, medmindre der i den ligger, at socialdemokratiet har ændret holdning til begrebet atomkraft, for man kan måske antage, at der ligger det i den, at det tilskud af kul, vi kunne komme til at mangle ved en hurtig gennemførelse af resolutionen, skulle dækkes med atomkraft. Det har det konservative folkeparti da ikke noget som helst imod.

Realiteten er den – og det ved man udmærket godt – at hr. udenrigsministerens og min og hr. Kelm-Hansens opfattelse af regimet i Sydafrika er ens, og at vi har nøjagtig samme intelligensniveau, og vores intelligens siger os, at dette skal gennemføres sammen med EF-landene og i De Forenede Nationer, hvis det skal have nogen som helst virkning, og at den danske regering, der ville gøre noget andet, ville udsætte sig for den allerstørste kritik og efter min opfattelse en ganske berettiget kritik. Jeg har da ikke noget imod, at man til brug for venstrefløjen anvender disse meget stærke ord, bare det bliver klart, at forskellen i den virkelige politik, om jeg så må sige, er ens.

Herefter skal jeg takke udenrigsministeren for hans udmærkede og klare besvarelse af det spørgsmål, som er anledning til denne